

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. d)
Psihologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I TÉTEL

(30 pont)

Minden feladat esetében írja le a vizsgalpra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egy helyes válasz van!

1. Sétálsz az utcán, és lágy almás-fahéjas pite illatát érzed, ami a családdal töltött téli ünnepekre emlékeztet; a mentális folyamat, ami ezt az emléket kiváltja:
 - a. az akarat
 - b. az észlelés
 - c. az érzékelés
 - d. a képzet
2. Az észlelési kép:
 - a. az érzékszervekre gyakorolt közvetlen hatás
 - b. tárgyi jellegű
 - c. elvont
 - d. másodlagos
3. Az, a folyamat, amely lehetővé teszi, hogy egy képet „rekonstruáljunk” a tárggyal való közvetlen érintkezés nélkül, és amely biztosítja a tárgy megismerését annak hiányában azzal a feltétellel, hogy az előzőleg hatott az érzékszervekre az, a:
 - a. képzet
 - b. képzelet
 - c. érzékelés
 - d. észlelés
4. Az emberi lény kommunikációs igénye része:
 - a. az elsődleges szükségleteknek
 - b. a spirituális szükségletek
 - c. a velünk született szükségletek
 - d. a szociális szükségletek
5. Az emóciók:
 - a. rövid ideig tartó, változó intenzitású affektív élmények, amelyek kifejezik reakcióinkat azokra az állapotokra, eseményekre, amelyekkel szembesülünk
 - b. hosszan tartó, változó intenzitású affektív élmények
 - c. azok az események, amelyekkel szembesülünk
 - d. a saját állapotunkra adott reakciók
6. Az akaratlagos figyelem kiváltásában fontos szerepe van:
 - a. az orientációs reflexnek
 - b. a verbális mechanizmusoknak
 - c. a figyelem, a készségeknek
 - d. a hangulatnak

7. Nagyon szeretsz sétálni a parkban a barátaiddal, de holnap kémiából felmérőt írtok; nehéz választani a „felmérőre való alapos felkészülés” és a „lazító életmód” között; a lazításra való hajlamodat megakadályozza:
- a figyelem
 - a képzet
 - az érzékelés
 - az akarat
8. Az észleléshez viszonyítva a képzet:
- egy elsődleges kép
 - egy másodlagos kép
 - az észlelés egyszerű lenyomata
 - egy teljes kép
9. A pozitív motiváció kiváltható:
- ösztönző jutalmazás (dicséret, bátorítás) által
 - averzív ösztönzés által
 - fenyegetés, hibáztatás által
 - elégedettség, beteljesülés által
10. Az affektív folyamatok (emóciók, hangulatok, szenvedélyek, érzések) összességét képezi:
- a figyelem
 - az érzékelés
 - az érzelmek
 - az akarat

II. TÉTEL

(30 pont)

- A. A bal oldali oszlopban az emlékezet tulajdonságai/sajátosságai vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Közvetett jelleg	1. A ember az információk csak egy részét tárolja és eleveníti fel, mégpedig azokat, amelyek számukra bizonyos jelentőséggel bírnak.
b. Szelektív jelleg	2. Az emlékezeti folyamat közvetítőket/támpontokat használ, amelyek kezdetben lehetnek a tárgyak, majd később a szavak, a gondolatok vagy a belső mentális működések tölti be ezt a szerepet.
c. Értelmes jelleg	3. A rögzített információ a tárolás során jelentős változásokon megy keresztül, tárolás során az információ dinamikája átrendezést feltételez.
d. Aktív folyamat	4. Feltételezi az információk megértését és a bevézésre kerülő anyag fontossági kritériumok szerinti rendszerezését.
	5. Az információk rögzítése és felelevenítése azáltal valósul meg, hogy azokat bizonyos térbeli és időbeli támpontok között jelenítjük meg és foglaljuk keretbe.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

A beszéd a gondolkodás eszköze: a gondolkodási műveletek a verbális eszközök által valósulnak meg, a gondolkodás logikus szerkezetének propozicionális jellege van. A beszéd és a gondolkodás elválaszthatatlan, egymást támogatják és kölcsönösen kiegészítik.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Említsen meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyre a szöveg explicit módon utal!	4 pont
2. Pontosítsa három jellemzőjét az 1 pontban megemlített folyamatok egyikének!	6 pont
3. Alkosson egy példát, amelyben a beszéd egyik funkcióját szemlélteti!	4 pont
4. Érveljen hozzávetőleg öt sorban miszerint a gondolkodás központi lelki folyamat!	4 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

XIV. Lajos, sem békés, sem harcias (...) Udvarias, barátságaiban rendíthetetlen, kellemetlen számára, hogy minisztereit, vagy uralkodási módszereit megváltoztassa (...) Gyakran összekeverte a megtévesztővel az igazi nagyságot. Nem tudta, hogyan kell háborút indítani vagy befejezni (...) Tisztelte az igazságosságot, a politika és a hit formáit, és úgy viselkedett, mint egy nagy király. Kedves volt a szolgálival, nagylelkű az udvaroncáival, mohó a néppel való kapcsolatban, aggódó az ellenségei miatt. A családban, a királyi udvarban kegyetlen, keménykezü az ország tanácsában, gyermek a lelkiismereti tanácsban. Áldozata mindennek, ami a királyokat félrevezeti: minisztereknek, nőknek, hivatalnokoknak. Mindig irányító és mindig irányított; mindig rosszul választ, részegre itatja a bolondokat, alig tűri a tehetséges embereket, fél az intelligenciától. Komoly a szerelemben és az utolsó kötelékben, gyenge a nagyobb irgalomtól. Győzelmeiben nem volt éles elméjű. A szerencsétlenségben nincs állhatatossága. A halál órájában nincs bátorság. Szerette a dicsőséget és a vallást. Egész életében megakadályozták abban, hogy része legyen ezekből (...) Nem olvasott, nem voltak szenvedélyei (...) Ha gondoskodóbb nevelésben lett volna része vagy egy kicsit értelmesebb lett volna, hiányosságai sem alakultak volna ki.

(Montesquieu-Caiete)

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

- A. Említse meg, C.G. Jung elmélete alapján XIV. Lajos temperamentumának típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/ kijelentést, amellyel az adott válaszát igazolja! **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy XIV. Lajos egy naiv, mások által könnyen befolyásolható ember volt? A szövegre utalva pontosítson egy érvet, amivel az adott válaszát igazolja! **4 pont**
- C. A szöveg pontosítja, hogy XIV. Lajos *hibákkal/hiányosságokkal teli király volt*. A szövegre utalva említse meg két érvet, ami ezt az állítást igazolja! **6 pont**
- D. Hozzávetőleg fél oldalas terjedelemben mutassa be G.W. Allport elmélete alapján XIV. Lajos jellemét, kiemelve a jellemének egy kardinális és két alaptulajdonságát! **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel cáfolja a következő kijelentést *a temperamentum akarat erővel megváltoztatható*. **4 pont**